

Nr 199.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förvärv av vattenrätt i Kynneälven i Bohuslän; given Stockholms slott den 20 mars 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF ADOLF.

Gustaf Andersson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 20 mars 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson:

I skrivelse den 12 februari 1942 har vattenfallsstyrelsen underställt Kungl. Maj:ts prövning ett vid skrivelsen i avskrift fogat, mellan styrelsen under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande och Bullarens kraftaktiebolag den 12 februari 1942 ingånget avtal om förvärv av viss vattenrätt i Kynneälven

Bihang till riksdagens protokoll 1942. 1 saml. Nr 199.

i Naverstads socken i norra Bohuslän. Avtalet torde få fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bilaga 1*).

Kynneälven avbördar vattnet från vissa sjöar på gränsen mellan Sverige och Norge, nämligen Norra Boksjön i Norge, Södra Boksjön och Norra Kornsjön såväl i Norge som i Sverige samt Mellan-Kornsjön och Södra Kornsjön, belägna helt i Sverige. Älven utmynnar i Södra Bullaren, varifrån vattnet sedermera avbördas norrut genom Norra Bullaren och ett norskt vattendrag Enningdalälven till Idefjorden på gränsen mellan Norge och Sverige. Mellan Södra Kornsjön och Södra Bullaren bildar Kynneälven flera vattenfall med en sammanlagd fallhöjd av ungefär 90 meter.

Vattenfallsstyrelsen meddelar inledningsvis, att vissa delar av ifrågavarande vattenfall till en sammanlagd fallhöjd av cirka 25 meter sedan gammalt vore tagna i anspråk för numera ålderdomliga kvarnar och sågar. En mindre del utnyttjades även sedan någon tid för framställning av elektrisk kraft. Någon egentlig distribution av elektrisk kraft förekomme emellertid icke. Av vattenrätten mellan Södra Kornsjön och Södra Bullaren ägde kronan den del, som belöpte på $\frac{4,974,97}{2178320}$ mantal Flötemarken nr 1 under domänstyrelsens förvaltning.

År 1918 hade det blivit aktuellt att utnyttja fallkomplexet i Kynneälven, och med anledning härav hade vissa delar av fallrättigheterna försålts till dåvarande majoren A. Asplund. Därjämte hade nyttjanderättsavtal för all framtid tecknats mellan Asplund och så gott som alla övriga enskilda fallägare beträffande vattenrätten i övrigt. De rättigheter, som Asplund förvärvat, hade sedermera försålts till Finansinstitutet svenska värden emissionsaktiebolag, vilket emellertid i samband med bolagets likvidation sedermera överlätit avtalen till Bullarens kraftaktiebolag. Tillstånd hade av vatten-domstol meddelats att utbygga fallen och i samband därmed att reglera Södra Kornsjön, varvid rätt lämnats att utnyttja jämväl den vattenrätt i älven, varom överenskommelse tidigare icke träffats. Någon utbyggnad på grund av detta tillstånd hade emellertid icke skett.

Rörande innebörden av det nu träffade avtalet emellan vattenfallsstyrelsen och Bullarens kraftaktiebolag har styrelsen anført:

Styrelsen övertager de rättigheter och skyldigheter, som föreligga enligt nyssnämnda, av Bullarens kraftaktiebolag övertagna avtal, dock med vissa undantag och modifikationer. Styrelsen har nämligen vid granskning av de tidigare avtalen funnit, att de borde i viss mån omarbetas för att ernå en närmare precisering av de ersättningar, som skola utgå till vattenrättsägarna, ävensom för att undvika vissa tvistigheter för framtiden angående avtalens innebörd. En sådan omarbetning har i flertalet fall gått att genomföra, och mellan Bullarens kraftaktiebolag och flertalet av vattenfallsägarna föreligga nu nya avtal. Ett fåtal vattenfallsägare, representerande cirka 15 procent av hela fallhöjden, hava däremot icke velat godkänna de av styrelsen begärda ändringarna. Enligt det avtal, som nu träffats mellan styrelsen och Bullarens kraftaktiebolag, skola de gamla avtal, som icke kunnat ersättas med nya avtal, ej övertagas av styrelsen. Därest bolaget på yrkande av vattenfallsägare, som icke träffat nytt avtal, skulle förpliktas fullgöra betalning eller leverans av elektrisk energi enligt tidigare avtal, skall dock sty-

relsen fullgöra sådana förpliktelser intill ett årligt belopp av 435 kronor eller leverans av elektrisk energi för 255 stycken 16 ljuslampor och 27.5 hk motorkraft. Genom sådan betalning erhåller vattenfallsstyrelsen motsvarande andel av förutnämnda 15 procent av fallhöjden i Kynneälven.

Den normala medelvattenföringen i Kynneälven vore, meddelar styrelsen härefter, 3.9 kubikmeter per sekund. Vattenföringen under vintern vore emellertid större än under sommaren. Medelvärdet för vintern vore 4.9 kubikmeter per sekund. I Södra Kornsjön kunde ett betydande vattenmagasin erhållas. Enligt förut omnämnda tillstånd av vattendomstolen skulle regleringshöjden i Södra Kornsjön vara 2.9 meter. Vid denna regleringshöjd erhöles ett magasin om 18.5 miljoner kubikmeter, motsvarande cirka 15 procent av totala vattentillgången under normalår. Omräknat i elektrisk energi motsvarade detta magasin omkring 3.5 miljoner kilowatttimmar. Totalt kunde efter nämnda reglering ur Kynneälvens fallsträcka under normalår produceras cirka 20 miljoner kilowattimmar, av vilka större delen — omkring 70 procent — kunde uttagas under vinterhalvåret.

Genom det tecknade avtalet komme, uttalar styrelsen, staten att förvärva 83 procent av hela fallhöjden, motsvarande cirka 75 meter. Av denna fallhöjd kunde dock 4 meter, belägna omedelbart nedanför Södra Kornsjön, sannolikt icke ekonomiskt utnyttjas, varför den utnyttjningsbara delen av den förvärvade fallhöjden minskades till 71 meter. Den icke utnyttjningsbara delen vore dock nödvändig för regleringen av Södra Kornsjön. Domänstyrelsens andel utgjorde 1.42 procent av hela fallhöjden, motsvarande 1.3 meter. Inklusive denna komme vattenfallsstyrelsen att disponera över 84 à 85 procent av hela fallhöjden.

Angående den ekonomiska uppgörelsen med Bullarens kraftaktiebolag samt sättet för finansieringen av de ersättningar, som skulle av styrelsen utgivas, har vattenfallsstyrelsen härefter anfört följande:

Genom avtalet med Bullarens kraftaktiebolag åtager sig vattenfallsstyrelsen dels att betala till bolaget 10,000 kronor, dels ock att fullgöra de åtaganden, som framgå av en vid styrelsens skrivelse fogad promemoria angående Bullarens kraftaktiebolags förpliktelser enligt med strandägare vid Kynneälven under år 1941 ingångna avtal, vilka huvudsakligen ansluta sig till förenämnda, av Västerbygdens vattendomstol givna dom angående byggnadslov. Av dessa utbetalningar utgöra de under c) upptagna årliga utbetalningarna om tillhoppa 1,969 kronor ersättning för utebliven kraftleverans och bortfalla, när kraftleverans påbörjas. Detta belopp torde böra anses som Trollhätte kraftverks driftkostnad. Övriga utbetalningar, utom de under k) upptagna, äro ersättningar antingen för vattenkraft eller för intrång och utgifter vid vattenkraftens tillgodogörande och skola med undantag för vissa förskottsbetalningar gäldas först när vattenkraften tages i anspråk. Av förskottsbetalningarna skola 2,000 kronor gäldas den 1 juli 1942 och torde jämteförut angivna belopp å 10,000 kronor samt det under k) upptagna engångsbeloppet å 877 kronor, vilket utgör ett kraftbolaget åliggande ersättningsbelopp, som vattenfallsstyrelsen förbundit sig övertaga och gälda omedelbart, böra utgå av det av riksdagen anvisade anslaget för inköp av vattenfall och fastigheter. Övriga utbetalningar, som skola ske, innan vattenkraften tages i anspråk, torde vattenfallsstyrelsen få förskjuta av tillgängliga medel och sedermera täcka i samband med anslag för vattenkraftens utnyttjande.

Bullarens kraftaktiebolag har den 17 oktober 1929 i Bullarens sparbank deponerat nominellt 50,000 kronor svenska statens obligationer, avsedda att utgöra säkerhet för riktiga utbetalandet av vissa årliga ersättningsbelopp, som Finansinstitutet svenska värden emissionsaktiebolag haft att utgiva till vattenrättsägarna vid Kynneälven. Då vattenfallsstyrelsen förvärvar vattenrätten i Kynneälven och i samband därmed åtager sig att fullgöra de förpliktelser, som enligt berörda nya avtal åligga kraftaktiebolaget, skall styrelsen enligt det ingångna avtalet garantera, att Bullarens sparbank icke lider någon skada genom att återlämna depositionen till kraftaktiebolaget, vilket sparbanken fordrat för återlämnandet.

Den av vattenfallsstyrelsen åberopade promemorian torde få fogas till statsrådsprotokollet (*Bilaga 2*).

Nuvärdet av köpeskillingen enligt köpeavtalet beräknar vattenfallsstyrelsen till ungefär 212,000 kronor, under förutsättning att fallet vore utbyggt vid årsskiftet 1947/48, och till 155,000 kronor, om utbyggnaden ej komme till stånd förrän vid årsskiftet 1961/62. Vid denna värdering har hänsyn även tagits till kostnaderna för ersättningskraften och det distributionsnät, som erfordras för fullgörandet av ersättningsleveranserna. För omräkningen har tillämpats en räntefot av 4 procent.

Med utgångspunkt från den förutnämnda fallhöjden — 71 meter — har vattenfallsstyrelsen beräknat häremot svarande turbineffekt med 75 procents verkningsgrad vid medelvatten till 2,770 hästkrafter och vid vintermedelvatten till 3,480 hästkrafter. Per turbinhästkraft skulle den totala ersättningen då uppgå till följande belopp:

	Vid medelvatten	Vid vintermedelvatten
	Kronor	Kronor
Vid utbyggnad 1947/48.....	77	61
» » 1961/62.....	56	45

Dessa pris ligga enligt styrelsen i nivå med de pris, som styrelsen tidigare betalt för fallandelar i Säveån.

Styrelsen framhåller slutligen, att fallen i Kynneälven till följd av de stora regleringsmöjligheterna samt det förhållandet, att vattentillgången under vintern är väsentligt högre än under året i övrigt, ävensom med hänsyn till den höga fallhöjden utmärkt väl lämpa sig för en i förhållande till medelvattensmängden hög utbyggnadsgrad och för användning som en utpräglad toppkraftstation. Utbyggnadskostnaderna för Kynneälven per byggd kilowatt bleve enligt styrelsen måttliga. Det pris, som styrelsen enligt det träffade avtalet med Bullarens kraftaktiebolag skulle betala för vattenrätten i Kynneälven, finge anses fullt tillfredsställande. Med förvärvet av ifrågavarande vattenrätt följde även indirekta fördelar. Det vore ett allmänt intresse att, i den mån vattenkraftanläggningar tillkomme för allmän distribution, dessa inrangerades i ett planmässigt kraftförsörjningssystem. Eftersom vattenfallsstyrelsen vore den ojämförligt störste kraftleverantören för Bohuslän och Dalsland, vore det lämpligt, att styrelsen utnyttjade fallen i Kynneälven.

I anslutning till det anförda hemställer vattenfallsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte dels godkänna avtalet med Bullarens kraftaktiebolag, dels förordna att de inköpta fastigheterna med därtill hörande rättigheter skola, sedan de av kronan tillträtts, stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning, dels ock ställa till vattenfallsstyrelsens förfogande av det av riksdagen anvisade anslaget för inköp av vattenfall och fastigheter ett belopp av 12,877 kronor.

Riksräkenskapsverket har den 6 mars 1942 avgivit utlåtande i ärendet i vad avser sättet för finansieringen av de ersättningar, som enligt det träffade avtalet skola gäldas av vattenfallsstyrelsen. Riksräkenskapsverket har anfört:

Enligt avtalsförslaget skall styrelsen årligen från och med år 1941 till dess viss kraftleverans påbörjas betala ett belopp av 1,969 kronor. Riksräkenskapsverket tillstyrker, att angivna ersättningsbelopp i enlighet med vad styrelsen föreslagit redovisas såsom driftkostnad för Trollhätte kraftverk. Riksräkenskapsverket har ej heller något att erinra mot att av övriga ersättningar, som enligt avtalet skola gäldas av styrelsen, ett belopp av 12,877 kronor anvisas att utgå från det å kapitalbudgeten för statens vattenfallsverk uppförda reservationsanslaget till inköp av vattenfall och fastigheter. Styrelsens förslag, att de ytterligare utbetalningar, som enligt avtalet skola verkställas innan vattenkraften tages i anspråk, av styrelsen få förskjutas av tillgängliga medel för att sedermera täckas i samband med beviljande av anslag för vattenkraftens utnyttjande, tillstyrkes också av riksräkenskapsverket. Ämbetsverket förutsätter härvid, att för sistnämnda utbetalningar disponeras till vattenfallsstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättning till statens vattenfallsverks förnyelsefond. Härfor fordras självfallet medgivande av riksdagen.

De till inköp nu ifrågasatta vattenfallen äro belägna i den 12 kilometer långa Kynneälven mellan Södra Kornsjön och Södra Bullaren i norra Bohuslän. Den sammanlagda fallhöjden uppgår till omkring 90 meter, varav kronan för närvarande äger 1.3 meter. Genom det nu träffade avtalet skulle kronan förvärva 83 procent av hela fallhöjden eller omkring 75 meter. Den kraftmängd, som kan utvinnas ur Kynnefallen, torde kunna beräknas till cirka 20 miljoner kWh. Regleringsmöjligheterna få anses goda. Sålunda kan kraften i övervägande grad eller till cirka 70 procent uttagas under vinterhalvåret. Obegränsad dygns- och veckoregleringsmöjlighet föreligger därjämte. Vid Kynnefallen kan vidare -- liksom vid Sillre kraftstation i Norrland -- om så befinnes önskvärt, ordnas pumpackumulering genom att under sön- och helgdagar samt verkdygnsnätter vatten pumpas från Södra Bullaren till Södra Kornsjön med motsvarande ökning av tappningen ur Södra Kornsjön under verkdygnens dagtid. Genom att Kynnefallen kunna utnyttjas som ett utpräglat toppkraftverk kan utbyggnad av fallen med måttliga kostnader ske för ett relativt stort effektbelopp eller, enligt vad vattenfallsstyrelsen meddelat, sannolikt omkring 10,000 kW. Till jämförelse kan erinras, att Sillrefallet är utbyggt för 9,000 kW.

Kynnefallen ha på grund av den stora fallhöjden och de goda regleringsmöjligheterna under de senaste decennierna varit föremål för spekulation

Departements-
chefen.

från enskildas sida. Att fallen likväl icke utbyggts torde få tillskrivas den omständigheten att deras särskilda företräden kunna effektivt nyttiggöras först om fallen användas för toppdrift i samarbete med andra större vattenkraftanläggningar och utnyttjas för att tillgodose kraftbehovet icke endast för den närmaste bygden, som är glest befolkad, utan även för ett större område. Därest vattenfallen förvärfvas av staten, beredas emellertid möjligheter för ett rationellt utnyttjande av fallen på sätt nu antytts.

Rörande behovet av nya krafttillskott för västra Sverige har vattenfallsstyrelsen under hand meddelat, att genom de nu pågående utbyggnaderna i Göta älv kraftbehoven i västra Sverige bliva väl tillgodosedda under vintertid, varjämte vinterkraft även finnes tillgänglig för överföring till Närke och Östergötland. Under sommartid kvarhålles däremot vattnet i Vänern, varvid en del av kraftbehoven inom Trollhätte-området tillgodoses med kraft från Norrland. Nya kraftbehov inom västra Sverige bliva tills vidare ur ekonomisk synpunkt fördelaktigast tillgodosedda genom ökad användning av billig sommarkraft från Norrland och ökat utnyttjande av Vänerns reglering. Den på detta sätt åstadkomna ökningen i krafttillgången kan emellertid enligt styrelsen icke — lika litet som vintertappningen i Göta älv — stegras utöver viss gräns. Så småningom måste därför ny vinterkraft tillföras antingen från lokala kraftkällor eller från Norrland. Fallen i Kynneälven bliva då konkurrenskraftiga, enär vinterkraften från Norrland är dyrare än sommarkraften. Den tidpunkt, då en utbyggnad av Kynneälvsfallen ur dessa synpunkter kan beräknas ifrågakomma, har vattenfallsstyrelsen ansett ligga 10 à 20 år framåt.

Hittills ha statens vattenfallsköp i allmänhet skett på lång sikt. Därest staten skall kunna fylla sina viktiga uppgifter inom kraftförsörjningens område, är det nämligen betydelsefullt, att staten äger tillgång till högvärdiga vattenfall för relativt lång tid framåt. I anslutning till hittills tillämpad praxis anser jag därför i likhet med vattenfallsstyrelsen lämpligt, att de nu ifrågavarande fallen, oaktat att tidpunkten för deras utbyggande måhända är relativt avlägsen, nu förvärfvas av staten, därest villkoren för förvärvet befinnas godtagbara.

Vad sistnämnda fråga beträffar, framgår av den föregående redogörelsen, att enligt det preliminärt träffade avtalet köpeskillingen till större delen skall lämnas i form av elektrisk kraft, som icke behöver levereras förrän fallen utbyggts. Vattenfallsstyrelsen har under hand meddelat, att inköpspriset, därest fallen utbyggdes omedelbart, kunde uppskattas till omkring 250,000 kronor. Detta pris, vari inräknats det kapitaliserade värdet av ersättningskraften jämte överföringsnätet, motsvarar 1.25 öre per uttagbar kWh. I likhet med vattenfallsstyrelsen finner jag nämnda pris tillfredsställande. Då de i övrigt avtalade villkoren synas mig godtagbara, vill jag tillstyrka, att avtalet godkännes av statsmakterna.

Vad angår finansieringen av köpeskillingen har jag lika litet som riksräkenskapsverket funnit anledning till erinran mot vad vattenfallsstyrelsen i sådant hänseende föreslagit. I enlighet härmed bör det belopp å 1,969

kronor, som styrelsen årligen från och med år 1941 skall erlägga intill dess viss kraftleverans påbörjas, redovisas såsom driftkostnad för Trollhätte kraftverk. Av de övriga ersättningar, som enligt avtalet skola gäldas av styrelsen, bör ett sammanlagt belopp av 12,877 kronor anvisas att utgå från det å kapitalbudgeten för statens vattenfallsverk uppförda reservationsanslaget till inköp av vattenfall och fastigheter. De ytterligare utbetalningar, som enligt avtalet skola verkställas innan vattenkraften tages i anspråk, böra av styrelsen förskjutas av tillgängliga medel för att sedermera täckas i samband med beviljande av anslag för vattenkraftens utnyttjande. I likhet med riksräkenskapsverket förutsätter jag därvid, att för sistnämnda utbetalningar disponeras till vattenfallsstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättning till statens vattenfallsverks förnyelsefond.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade avtalet om förvärv av vattenrätt i Kynneälven;

dels ock medgiva, att de ersättningar, som enligt avtalet skola erläggas av vattenfallsstyrelsen, må bestridas på sätt i det föregående angivits.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

C.-A. v. Schéele.

Bilaga 1.

Mellan *Bullarens Kraftaktiebolag*, här nedan kallat Säljaren, å ena, samt *Kungl. Vattenfallsstyrelsen*, här nedan kallad Styrelsen, för Kungl. Maj:t och Kronan, å andra sidan, har träffats följande

Köpeavtal.

§ 1.

Säljaren överlåter och försäljer till Styrelsen följande fastigheter inom Flötemarkens by i Naverstads socken av Göteborgs och Bohus län, nämligen:

1) $\frac{163}{18136}$ mtl 1 ²⁷	8) $\frac{21}{1280}$ mtl 1 ⁴¹
2) $\frac{11}{480}$ » 1 ²⁹	9) $\frac{3}{640}$ » 1 ⁴³
3) $\frac{11}{960}$ » 1 ³¹	10) $\frac{3}{640}$ » 1 ⁴⁵
4) $\frac{1}{64}$ » 1 ³³	11) $\frac{1}{384}$ » 1 ⁴⁷
5) $\frac{7}{1728}$ » 1 ³⁵	12) Lägenheten 1 ²³ , även kallad
6) $\frac{9}{1728}$ » 1 ³⁷	Kvarnhagen, avsöndrad från
7) $\frac{33}{1080}$ » 1 ³⁹	$\frac{47}{320}$ mtl.

Uti försäljningen ingå all till de försålda fastigheterna hörande vatten, vattenfall, flodbotten, grund, uppgrundningar, holmar, fiske och fiskebyggnader, så skiftat som oskiftat, i Kynneälven och i de till densamma flodområde hörande sjöar och andra vattendrag inom Flötemarkens by jämte allt vad i övrigt till fastigheterna hör och lagligen tillvinnas kan.

Fastigheterna säljas i befintligt skick fria från andra in-teckningar än dels den, som beviljats den 17 februari 1902, § 24, uti lägenheten Flötemarken 1²³ till säkerhet för tullfri förmalning, fri sågning och rättighet att skära takspån, dels ock dem, som beviljats till säkerhet för den 9 oktober 1941 ingångna avtal om rätt för ägare av fastigheter inom Flötemarkens by att tills vidare bruka vissa av de försålda fastigheterna. Det åligger Säljaren att med gravationsbevis styrka dessa förhållanden.

Fastigheterna tillträdas, så snart Kungl. Maj:t godkänt detta avtal.

Skatter och onera m. m., som belöpa å fastigheterna för tiden efter den 1 juli 1942, betalas av Styrelsen men för tiden dessförinnan av Säljaren.

§ 2.

Säljaren överlåter jämväl på Styrelsen alla de rättigheter, vilka Säljaren förvärvat genom de servitutsavtal, Säljaren upprättat med ägarna av nedanstående fastigheter i Naverstads socken. Avtalen skola, sedan in-teckningar på Säljarens bekostnad meddelats till säkerhet för desamma, i original överlämnas till Styrelsen.

<i>Fastighet:</i>	<i>Servitutsavtalets dag:</i>
$\frac{453}{18136}$ mtl Flötemarken 1 ²⁶	9 oktober 1941
$\frac{11}{160}$ » Flötemarken 1 ²⁸ och	
$\frac{11}{320}$ » Flötemarken 1 ³⁰	9 oktober 1941
$\frac{3}{64}$ » Flötemarken 1 ³²	9 oktober 1941
$\frac{37}{1728}$ » Flötemarken 1 ³⁴	9 oktober 1941
$\frac{35}{1728}$ » Flötemarken 1 ³⁶	9 oktober 1941
$\frac{59}{270}$ » Flötemarken 1 ³⁸	9 oktober 1941

<i>Fastighet:</i>		<i>Servitutsavtalets dag</i>	
107/1280	mtl Flötemarken 1 ⁴⁰		
23/640	» Flötemarken 1 ⁴² och		
23/640	» Flötemarken 1 ⁴⁴	9 oktober	1941
1/128	» Flötemarken 1 ⁴⁶	9 oktober	1941
Lägenheten	Flötemarken 1 ²⁰	20 oktober	1941
»	Flötemarken 1 ²¹	20 oktober	1941
»	Flötemarken 1 ²⁵	20 oktober	1941
3/8	mtl Tegen 1 ²	7 maj	1941
1/8	» Tegen 1 ³	7 maj	1941
5/12	» Tegen 1 ⁴	7 maj	1941
1/24	» Tegen 1 ⁶	15 maj	1941
1/24	» Tegen 1 ⁷	15 maj	1941
Lägenheterna	Tegen 1 ⁹ och 1 ¹²	15 maj	1941
»	Tegen 1 ¹⁰ och 1 ¹¹	15 maj	1941
»	Tegen 1 ⁸ och Esperöd 1 ⁵	13 juni	1941
1/3	mtl Rimseröd 1 ³ och		
1/6	» Rimseröd 1 ³	13 juni	1941
1/6	» Rimseröd 1 ⁵ och		
1/8	» Röd 1 ³	13 juni	1941
2/9	» Rimseröd 1 ⁶	14 juni	1941
1/9	» Rimseröd 1 ⁷ och		
Lägenheten	Rimseröd 1 ⁹	13 juni	1941
»	Rimseröd 1 ⁸	26 oktober	1941
»	Rimseröd 1 ¹²	14 juni	1941
1/4	mtl Hältane 1 ²	12 juni	1941
1/4	» Hältane 1 ³	12 juni	1941
1/4	» Örmjält 1 ²	12 juni	1941
1/4	» Örmjält 1 ³	12 juni	1941
1/8	» Röd 1 ² och		
1/4	» Röd 1 ⁴	7 maj	1941
1/8	» Botten 1 ² och		
1/32	» av Botten 1 ³	13 juni	1941
3/32	» av Botten 1 ³	13 juni	1941
1/8	» Botten 1 ⁴ och		
1/8	» Botten 1 ⁵	13 juni	1941
1/8	» av Sundshult med Skogen 1 ³	12 juni	1941
3/16	» av Sundshult med Skogen 1 ³	12 juni	1941
5/64	» Sundshult med Skogen 1 ⁷	17 maj	1941
1/64	» av Sundshult med Skogen 1 ⁸	17 maj	1941
1/16	» av Sundshult med Skogen 1 ⁸ och		
Lägenheten	Sundshult med Skogen 1 ⁹	20 juni	1941
1/4	mtl Sundshult med Skogen 1 ¹³	7 maj	1941
1/16	» Sundshult med Skogen 1 ¹⁴	17 maj	1941
5/64	» Sundshult med Skogen 1 ¹⁸	17 maj	1941
15/64	» Sundshult med Skogen 1 ¹⁹	17 maj	1941
Sundshults mellersta kvarnfall eller en från 5/16 mtl	Sundshult med Skogen avsöndrad husbehovskvarn		
	med därtill hörande vattenfall, kvarnplan och vägar	14 oktober	1941
1/16	mtl av Rörane 1 ⁴	14 oktober	1941
1/8	» Rörane 1 ⁷ och		
1/8	» Rörane 1 ⁸	13 juni	1941
181/512	» Rörane 1 ¹²	13 juni	1941
75/512	» Rörane 1 ¹³	13 juni	1941

§ 3.

Säljaren överlåter jämväl på Styrelsen, i den mån Styrelsen så påfordrar, alla de rättigheter, Säljaren har på grund av avtal rörande fastigheterna $\frac{1}{4}$ mtl Buane Nedre 1², $\frac{1}{16}$ mtl Buane Nedre 1⁵, $\frac{3}{32}$ mtl Buane Nedre 1⁶, $\frac{3}{32}$ mtl Buane Nedre 1⁷, lägenheten Buane Nedre 1⁴, lägenheten Buane Nedre 1⁸, lägenheten Buane Nedre 1⁹, lägenheten Buane Nedre 1¹⁰, lägenheten Buane Nedre 1¹¹, $\frac{1}{2}$ mtl Esperöd 1², $\frac{1}{2}$ mtl Esperöd 1³, lägenheten Esperöd 1¹¹ eller Kvarnmon, $\frac{5}{32}$ mtl Sundshult 1⁶, $\frac{1}{16}$ mtl av Rörane 1⁴ nu tillhörigt Oskar Hansson, $\frac{1}{8}$ mtl Rörane 1⁵ samt lägenheten Rörane 1⁹ eller Lادkasen.

§ 4.

Styrelsen förbinder sig att fullgöra *dels* alla de förpliktelser, Säljaren åtagit sig enligt de i § 2 här ovan omnämnda servitutsavtalen, *dels ock* de förpliktelser, Säljaren kan komma att åläggas på grund av avtal, slutna mellan överstelöjtnant A. Asplund, Finansinstitutet Svenska Värden Emissionsaktiebolag, eller Säljaren, å ena, samt ägare av i § 3 omförmälda fastigheter, å andra sidan, intill ett årligt belopp, från och med år 1939 av 435 kronor eller leverans av elektrisk energi för 255 stycken 16-ljuslampor och 27.5 hk motorkraft.

§ 5.

De till säkerhet för de i § 2 här ovan omnämnda servitutsavtalen meddelade inteckningarna skola gälla med förmånsrätt framför varje i den tjänande fastigheten gällande penninginteckning eller annan inteckning av beskaffenhet att enligt Styrelsens bedömande kunna hindra Styrelsen att för vattenkraftändamål utnyttja fastighetens vattenrätt. Dylika penninginteckningar och andra inteckningar skola genom Säljarens försorg och på dennes bekostnad dödas eller postponeras, varefter Säljaren skall genom gravationsbevis styrka, att de till säkerhet för servitutsavtalen meddelade inteckningarna gälla med den förmånsrätt, som anges här ovan.

§ 6.

Säljaren förbinder sig att till Styrelsen, då Styrelsen förklarar sig beredd gälda överenskommen köpeskilling för de i § 1 här ovan överlätna fastigheterna m. m., överlämna *dels* för lagfart å dessa fastigheter på grund av detta köpeavtal erforderliga handlingar, *dels ock* övriga i Säljarens besittning befintliga handlingar rörande vattenrätten i Kynneälven.

§ 7.

Säljaren förbinder sig att, så snart ske kan efter det detta avtal blivit bindande, söka årsstämmning å säljarens okända borgenärer samt, sedan tiden för bevakning på grund av sådan årsstämmning gått till ända, lämna Styrelsen uppgift å de bevakningar, som kunna ha gjorts av ägare till i § 3 omförmäld fastighet. Säljaren förbinder sig att icke utan Styrelsens medgivande godkänna dylik bevakning samt att, därest rättegång kommer att föras rörande bevakningen, överlåta åt Styrelsen att föra denna rättegång, därest Styrelsen så påfordrar.

§ 8.

I köpeskilling för de i § 1 omnämnda fastigheterna samt för de i §§ 2 och 3 omnämnda rättigheterna betalar Styrelsen till Säljaren tiotusen (10,000) kronor, vilket belopp gäldas, så snart Kungl. Maj:t godkänt detta köp samt Säljaren fullgjort vad Säljaren åtagit sig enligt §§ 1, 2, 5 och 6 här ovan.

§ 9.

Styrelsen förbinder sig att till Bullarens sparbank överlämna förbindelse att ansvara för den skada, som kan drabba sparbanken, därigenom att sparbanken till Säljaren utlämnar den deposition, som den 17 oktober 1929 överlämnats till sparbanken och som var avsedd att utgöra säkerhet för riktiga utbetalandet av vissa årliga ersättningsbelopp.

§ 10.

Styrelsen undertecknar detta köpeavtal under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande, vilket skall lämnas senast den 15 juni 1942, vid äventyr att avtalet eljest förfaller.

Därest Kungl. Maj:t icke skulle godkänna detta köpeavtal, är Säljaren icke berättigad till något skadestånd av Styrelsen för den förlust eller skada, som Säljaren eventuellt kan tillskyndas, därigenom att detta avtal förfaller.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.
Stockholm den 12 februari 1942.

KUNGL. VATTENFALLSSTYRELSEN

W. Borgquist

Fr. Malm

BULLARENS KRAFT A.-B.

Per Asplund

Bevittnas:

Bernh. Bergström

Axel Lindgren

Bilaga 2.

P. M. angående Bullarens kraftaktiebolags förpliktelser enligt med strandägare vid Kynneälven under år 1941 ingångna avtal.

Kraftaktiebolaget har förbundit sig

a) att årligen leverera, när kraftverk utbygges i Kynneälven, 88,400 kilowattimmar till belysning, jordbruk och småindustri;

b) att årligen leverera, när kraftverk utbygges i Kynneälven, 93,000 kilowattimmar såsom industrikraft;

c) att betala årligen från och med år 1941, till dess kraftleveransen påbörjas, 1,969 kronor;

d) att betala, därest kvarnen vid Sundshults översta fall nedlägges, årligen, till dess kraftverk utbygges, 163 kronor 52 öre;

e) att betala till ägaren av vattenverken vid Sundshults nedersta fall 30,000 kronor, då vattenkraften tages i anspråk, dock att 15,000 kronor skola erläggas den 1 januari 1954, om utbyggnad då ej skett. Levereras inom Sundshults hemman kraft från annan kraftkälla än Kynneälven, skall i avräkning å nämnda 15,000 kronor betalas ett årligt belopp av 300 kronor, såvida kraftleveranserna från Sundshults nedersta fall upphöra;

f) att betala till ägarna av vissa fastigheter i Sundshult med Skogen, så snart vattenkraften tages i anspråk, gemensamt 840 kronor;

g) att betala till ägaren av kvarnen vid Sundshults översta fall 5,250 kronor på sådant sätt, att 1,000 kronor betalas den 1 juli 1942 samt 200 kronor årligen under 15 år från och med år 1943. Utbyggas fallen i Kynneälven, innan dessa 15 år gått till ända, skall genast utbetalas så mycket, att summan av inbetalningarna jämte 4 procent årlig ränta därå uppgår till 5,250 kronor;

h) att betala till ägaren av Tegens kvarn 6,000 kronor på sådant sätt, att 1,000 kronor erläggas den 1 juli 1942 samt 235 kronor årligen under 15 år från och med år 1943. Villkoren äro i övrigt analoga med vad som gäller för ägaren av kvarnen vid Sundshults översta fall;

i) att betala 1,000 kronor för del i Sundshults husbehovskvarn, så snart vattenkraften i älven tages i anspråk;

k) att betala till fastighetsägarna i Flötemarken ett engångsbelopp av 877 kronor, då avtalet med Vattenfallsstyrelsen blir klart.

Stockholm den 12 februari 1942.

Bernh. Bergström.